

Učebný text č. 18

Lieky

Ked' je človek chorý, lekár mu predpíše lieky a choroba zvyčajne rýchlo pominie. Liek obsahuje liečivú látku, ktorá je upravená na užívanie pre chorého človeka. Niektoré lieky ľudia zneužívajú a môže od nich vzniknúť závislosť. Veľké množstvo liekov môže spôsobiť aj smrť z predávkovania.

Úloha č. 1

Predstav si, že mama či otec užívajú lieky, lebo boli chorí. Už im je lepšie, ale lekár prikázal dobrať škatuľku liekov. Príde k vám návšteva s fľašou vína a trvá na tom, že mama či otec si musí s nimi pripíť. Môže to mama alebo otec bez problémov urobiť? Zdôvodni svoje tvrdenie.

.....
.....
.....

Úloha č. 2

Vymenuj všetky lieky, ktoré poznáš. Pri akých ťažkostiah sa používajú?

.....
.....
.....
.....

Úloha č. 3

Ponúkal ti už niekedy niekto nejaké lieky preto, že budeš mať po nich príjemné pocity, zážitky, krásne sny?

.....
.....

Úloha č. 4

Utvorte trojice a napište čo najviac slov, ktoré majú niečo spoločné so slovom liek.

.....
.....
.....
.....

Úloha č. 5

Čo znamená červený trojuholník na škatuľke s liekmi?

.....
.....

Lieky sú v podstate chemické látky. Ich cesta do ľudského organizmu prebieha:

1. dýchacími orgánmi, napr. vdychovanie liečivých prípravkov pri ochorení dýchacích ciest
2. tráviacimi orgánmi vo forme tabletiek, kapsúl, kvapiek
3. kožou a sliznicami ako masti, nosné kvapky a pod.

Niekteré lieky sa užívajú proti bolestiam, iné proti nákažlivým chorobám, poruchám trávenia, pri kašli atď.

Úloha č. 6

Každý liek má vedľajšie nežiaduce účinky. Vysvetli, čo to znamená.

Vieš uviesť príklad na chorobu a nežiaduce účinky?

.....
.....
.....
.....

Z dôvodu, že lieky majú nežiaduce vedľajšie účinky je potrebné užívať len lieky, ktoré predpíše lekár a pod jeho kontrolou. Často je potrebné, aby lekár kontroloval priebeh choroby a účinky lieku na organizmus. Ak niektorý liek narušuje napr. tvorbu krvi, lekár pravidelne kontroluje krvný obraz pacienta. Keď sa objavia vedľajšie účinky, lekár preruší na istý čas liečbu alebo predpíše iný liek.

Lieky často obsahujú nebezpečné látky a užívajú sa len pri ťažkých chorobách

Úloha č. 7

Pracujte v skupinách. Vypracujte zoznam liekov, ktorý by mala obsahovať domáca lekárnička. Potom si práce porovnajte a vypracujte zoznam za celú triedu.

.....
.....
.....
.....

Úloha č. 8

Existuje veľa vtipov o lekároch a pacientoch.

Vieš nejaký porozprávať?

